

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-12- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokyimo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas), kuris patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Su Finansų ministerija nutarimo projektas suderintas be pastabų. Dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabų, į kurias neatsižvelgta, argumentai pateikiami derinimo pažymoje. Į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta.

Nutarimo projekto tikslas – pakeisti Mokyimo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, kad mokyimo lėšų apskaičiavimas ir paskirstymas geriau atlieptų ugdymo reikmių finansavimo poreikius.

Uždaviniai:

- 1) padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo užmokestį 10 procentų nuo 2019 m. sausio 1 d.;
- 2) pagerinti švietimo pagalbos finansavimą;
- 3) lėšų apskaičiavimo rodiklius mokymui namuose ir kitais specialiaisiais atvejais suderinti su ugdymo planų reikalavimais, įvertinti specifinius finansavimo poreikius;
- 4) sudaryti sąlygas įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas, susijusias su mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų darbo apmokėjimu (kintamosios dalies atsiradimu nuo kitų metų);
- 5) padidinti savivaldybių galimybes sumažinti finansavimo poreikių skirtumus tarp mokyklų;
- 6) lėšų apskaičiavimo rodiklius suderinti su mokesčių sistemos pertvarka ir įvertinti pasikeitusį pareiginės algos bazinį dydį.
- 7) patikslinti netinkamas teisinio reguliavimo nuostatas, įvertinus praktinę patirtį.

Nutarimo projektas parengtas, atsižvelgiant į mokyklų, savivaldybių, asocijuotų švietimo organizacijų ir socialinių partnerių pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl Aprašo tobulinimo, taip pat į 2019 m. ugdymo reikmėms finansuoti skirtas valstybės biudžeto lėšas.

I. Sprendžiamas klausimas

- Pagal Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinę sutartį, sudarytą 2017 m. lapkričio 22 d., numatyta iki 2020 metų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo specialistų darbo užmokesčio koeficientus suvienodinti su bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų koeficientais

	<p>(tam jų koeficientus reikėtų padidinti: ikimokyklinio ugdymo pedagogų – apie 32 procentus, priešmokyklinio – apie 24 procentus).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nustačius skaidresnius ir aiškesnius lėšų ugdymo reikmėms apskaičiavimo principus bei sugriežtinus reikalavimus jų panaudojimui, išryškėjo jau ilgą laiką egzistavusi problema – nepakankamas švietimo pagalbos finansavimas, kuris anksčiau dažniausiai būdavo kompensuojamas ugdymo plano įgyvendinimo ar kitų ugdymo reikmių sąskaita. • Įgyvendinant Aprašą, paaiškėjo, kad jo 5 priede nustatyti lėšų apskaičiavimo rodikliai mokymui namuose ir kitais specialiaisiais atvejais nepakankamai dera su ugdymo planų reikalavimais. Be to, buvo gauta pasiūlymų dėl Aprašo tobulinimo, kurie leistų geriau atliepti ugdymo finansavimo poreikius tam tikrais specifiniais atvejais. • Aprašo nuostatos, pagal kurias skaičiuojamas finansavimas valdymui ir administravimui, nenumato lėšų skyrimo mokyklų vadovų pareiginės algos kintamajai daliai, kurią nuo kitų metų numato Valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas. • Šiuo metu savivaldybių galimybės sumažinti finansavimo poreikių skirtumus tarp mokyklų yra gana ribotos (tam skiriami tik 2 proc. nuo ugdymo plano lėšų), o atveju, kuomet dėl švietimo įvairovės atsiranda nukrypimų nuo standartinio finansavimo, pasitaiko nemažai. • Nuo kitų metų žymiai didėja pareiginės algos bazinis dydis (nuo 132,5 Eur iki 173 Eur), tačiau didžioji padidėjimo dalis susidaro dėl mokesčių persiskirstymo (39 Eur), todėl ugdymo reikmėms skiriamos lėšos dėl šio padidėjimo neturėtų keistis (turi būti mažinami Aprašo 1 priede nustatyti ugdymo reikmių koeficientai). Kita pareiginės algos bazinio dydžio padidėjimo dalis sudaro 1,5 Eur, tačiau dėl šio padidėjimo papildomi asignavimai numatyti tik darbo užmokesčiui, todėl skiriamos lėšos turėtų pasikeisti tik toms ugdymo reikmėms, kurios apima darbo užmokesčio mokėjimą. • Dabartinis lėšų apskaičiavimas ir paskirstymas tam tikrais atvejais nepakankamai įvertina veiksnius, turinčius įtakos finansavimo poreikiams: <ul style="list-style-type: none"> – Tam tikrose specifinėse mokyklose, kuriose mokiniai migruoja visus mokslo metus (pavyzdžiui, ligoninių, kalėjimų mokyklos ir kt.), nustatytas vidutinio mokinių skaičiaus apskaičiavimo būdas yra finansiškai nuostolingas, kadangi keliems (iki 5 mokinių) per mokslo metus besimokiusiems mokiniams nėra apskaičiuojamos mokymo lėšos pagal taikomas matematinės skaičių apvalinimo iki sveiko skaičiaus taisykles (Aprašo 11 punktą); – Aprašo 12.5.1. punkto nuostata, kad savivaldybės dalį mokymo lėšų savo nustatyta tvarka paskirsto pedagoginių darbuotojų „pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų skirtumams mokyklose išlyginti“ nėra teisinga, nes kai kurių pedagoginių darbuotojų pareiginę algą sudaro ir kintamoji dalis (vadovų, pavaduotojų ir skyrių vedėjų); – Aprašo 20 punkte nustatyta, kad 5 priedo 6.1–6.8, 6.10 ir 6.11 papunkčiuose nurodytais atvejais bendras sąlyginis pareigybių skaičius apima ir švietimo pagalbos specialistų pareigybes, nors pagal 5 priedą mokymo lėšos apskaičiuotos tik pedagoginiams darbuotojams, dirbantiems pagal ugdymo planą (tokiems, kaip specialiesiems pedagogams). Todėl į šių pareigybių skaičių,
--	--

	įtraukus ir kitus švietimo pagalbos darbuotojus, mokykloms trūksta mokymo lėšų.
II. Siūlomas sprendimas ir siūlomų naujų teisinio reguliavimo nuostatų pagrindimas	<ul style="list-style-type: none"> Siekiant padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo užmokestį 10 procentų nuo 2019 m. sausio 1 d., siūloma vidutinį sąlyginį mokytojo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą (R) padidinti 10 procentų (Aprašo 2 priedo 3 punktas). Taip pat siūloma padidinti šio ugdymo finansuojamų grupės valandų skaičių (Aprašo 2 priedo 5 punktas), taip siekiant dalį ugdymo, dabar finansuojamo iš savivaldybių biudžetų, finansuoti iš mokymo lėšų. Siekiant pagerinti švietimo pagalbos finansavimą, siūloma: <ol style="list-style-type: none"> 1) numatyti finansavimą prevencinėms programoms įgyvendinti – po 3 Eur kiekvienam mokiniui (tikslinamas Aprašo 12.2 papunktis ir 1 priedo 1.2.1 papunktis); 2) kiekvienam mokiniui švietimo pagalbai skiriamą lėšų sumą padidinti nuo 57 Eur iki 70 Eur (tikslinami Aprašo 1 priedo 1.2.2–1.2.4 papunkčiai); 3) patikslinti bendrojo ugdymo specialiųjų mokyklų (specialiųjų klasių) rodiklius, pagal kuriuos apskaičiuojamas finansavimas ugdymui (tikslinami Aprašo 5 priedo 6 punkto koeficientai), taip pat šių mokyklų (klasių) mokiniams skaičiuoti lėšas švietimo pagalbai, atsižvelgiant į specialiųjų poreikių dydį (tikslinami Aprašo 1 priedo 1.2.2, 1.2.3.1 ir 1.2.3.2 papunkčiai, kad jų nuostatos būtų taikomos ir specialiųjų mokyklų (klasių) mokiniams). Siekiant lėšų apskaičiavimo rodiklius mokymui namuose ir kitais specialiaisiais atvejais suderinti su ugdymo planų reikalavimais, siūloma patikslinti lėšų apskaičiavimo rodiklius, nustatytus Aprašo 5 priede. Be to, siekiant įvertinti specifinius atvejus, kai atsiranda didesni finansavimo poreikiai, siūloma: <ol style="list-style-type: none"> 1) Aprašo 3 priede siūloma mokykloms, įgyvendinančioms sausumos arba jūrų kadetų ugdymo sampratas arba jų elementus, taip pat specializuoto pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programas, finansavimas didinamas 10 procentų, atsižvelgiant į ugdymo proceso išskirtinumą ir didesnę ugdymo plano skiriamų valandų skaičių (Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. lapkričio 16 d. įsakymas Nr. V-1586, 2018 m. lapkričio 15 d. įsakymas Nr. V-902 ir 2014 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. V-735); 2) tautinių mažumų 1–8 klasių mokinių finansavimas papildomai didinamas 2 proc. (tikslinamas Aprašo 3 priedo 7.2 papunktis ir koeficientai). Siekiant sudaryti sąlygas įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas, susijusias su mokyklų vadovų darbo apmokėjimu (kintamosios dalies atsiradimu nuo kitų metų), siūloma lėšas ugdymo procesui organizuoti ir valdyti padidinti 10 proc.: lėšas, skiriamas mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas, padidinti nuo 130 Eur iki 143 Eur; lėšas, skiriamas mokiniams, besimokantiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, padidinti nuo 65 Eur iki 71,5 Eur (tikslinami Aprašo 1 priedo 1.1.1 ir 1.1.2 papunkčiai). Taip pat siūloma nustatyti, kad 8 proc. (2 proc. padidinti dėl mokesčių

	<p>reformos) šių lėšų būtų skiriami mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos kintamajai daliai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siekiant padidinti savivaldybių galimybes sumažinti finansavimo poreikių skirtumus tarp mokyklų, šiam tikslui skiriamų lėšų dalis, apskaičiuojama nuo ugdymo plano lėšų, didinama nuo 2 proc. iki 2,4 proc. (tikslinamas Aprašo 9 punktas). • Siekiant lėšų apskaičiavimo rodiklius suderinti su mokesčių sistemos pertvarka ir įvertinti pasikeitusį pareiginės algos bazinį dydį, patikslinti ugdymo reikmių koeficientus, kad lėšos ugdymo reikmėms, apimančioms darbo užmokestį, padidėtų atsižvelgiant į BD padidinimą 1,5 Eur, o lėšos ugdymo reikmėms, iš kurių darbo užmokestis nemokamas, išliktų to paties dydžio, koks nustatytas dabar (tikslinami Aprašo 1 priede nurodyti koeficientai). Atkreiptinas, dėmesys, kad kai kurie koeficientai didinami papildomai – tai nurodoma, aptariant kitas siūlomas priemones. • Įvertinus praktinę patirtį ir siekiant teisingesnio lėšų apskaičiavimo, siūloma tikslinti kai kurias Aprašo nuostatas: <ul style="list-style-type: none"> – Skaičiuojant lėšas pagal vidutinį mokinių skaičių mokyklose, kuriose mokiniai dažnai migruoja mokslo metų eigoje, siūloma atsisakyti mokinių skaičiaus apvalinimo pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles dėl tikslesnio ir teisingesnio lėšų apskaičiavimo būdo (Aprašo 11 punktas); – Siūloma nustatyti, kad savivaldybės savo nustatyta tvarka paskirsto mokymo lėšas pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui, vietoj mokymo lėšų skyrimo tik pareiginės algos pastoviajai daliai. Pagal galiojančią nuostatą savivaldybės negali skirti trūkstamų lėšų vadovų, pavaduotojų ir skyrių vedėjų darbo užmokesčiui; – Siūloma Aprašo 20 punkte nustatyti, kad 5 priedo 6.1–6.8, 6.10 ir 6.11 papunkčiuose nurodytais atvejais bendras sąlyginis pareigybių skaičius apima tik specialiosios pedagoginės pagalbos specialistų pareigybes (vietoje švietimo pagalbos specialistų pareigybių). Palikus galiojančią nuostatą, mokykloms trūks mokymo lėšų.
III. Priemonių kaštai	<p>Lėšos, būtinos pateiktiems Aprašo pakeitimams įgyvendinti, yra numatytos 2019 m. valstybės biudžeto projekte. Papildomų lėšų nutarimo projektui įgyvendinti neprireiks.</p> <p>Aprašas taikomas nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. Pirmąkart pagal jį apskaičiavus lėšas rugsėjo–gruodžio mėnesiams, vadovaujantis Aprašo IV skyriaus nuostatomis dėl mokymo lėšų perskirstymo, dalis lėšų savivaldybėms buvo paskirstyta, nenurodant, kokiomis proporcijomis šios lėšos turi būti paskirstomos atskiroms ugdymo reikmėms. Savivaldybės jas galėjo paskirstyti mokykloms savo nustatyta tvarka. Apibendrinus gautas pastabas ir pasiūlymus ir nuo sausio 1 d. patobulinus Aprašą, minėtos lėšos bus nukreiptos tikslingai konkrečioms ugdymo reikmėms, geriau atliepiant realius finansavimo poreikius.</p> <p>Be to, tobulinant 2019 m. valstybės biudžeto projektą, mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo užmokesčiui didinti papildomai skirta 8 160 tūkst. Eur.</p>
IV. Rezultatas, kurio	Pritarus siūlomoms nuostatoms, ugdymo reikmių finansavimas labiau

tikimasi	atitiks realius poreikius: <ol style="list-style-type: none"> 1) Nuo 2019 m. sausio 1 d. 10 proc. padidės mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, darbo užmokestis. Sumažės atotrūkis tarp mokytojų, dirbančių pagal skirtingas ugdymo programas, darbo apmokėjimo. Iš mokymo lėšų dengiant dalį šio ugdymo valandų, bus kompensuotas papildomas darbo užmokesčio poreikis savivaldybių biudžetams. 2) padidės švietimo pagalbai finansuoti (psichologams, socialiniams pedagogams, specialiesiems pedagogams, bibliotekininkams, kitiems pagalbos specialistams, prevencinėms programoms) tikslingai skiriamos lėšos (daugiau nei 10 mln. Eur); 3) pagerės finansavimas mokymui namuose ir kitais specifiniais atvejais; 4) bus sudarytos sąlygos įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas, susijusias su mokyklų vadovų darbo apmokėjimu; 5) padidės savivaldybių galimybės sumažinti finansavimo poreikių skirtumus tarp mokyklų; 6) lėšų apskaičiavimo rodikliai bus suderinti su mokesčių sistemos pertvarka; 7) teisingiau bus apskaičiuotos ir paskirstytos mokymo lėšos tam tikrais atvejais (pavyzdžiui, mokykloms, kuriose mokiniai dažnai migruoja visus mokslo metus ir kt.).
----------	---

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo ir mokslo ministerijos Ekonomikos departamento Švietimo ekonomikos skyrius (vedėja Kristina Markelienė, tel. 219 1162, el. p. Kristina.Markeliene@smm.lt). Nutarimo projekto rengimą koordinavo Ekonomikos departamento direktorė Eglė Radėnienė (tel. 219 1164, el. p. Egle.Radeniene@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 23 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 23 lapai.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Susisiekimo ministras, laikinai einantis
švietimo ir mokslo ministro pareigas

Rokas Masiulis